



SLUŽBENI VJESNIK

SLUŽBENO GLASILO GRADA VIROVITICE

Godina XXXIV

Virovitica, 30. siječnja 2026. godine

Broj 1

Sadržaj

GRADONAČELNIK

1. Odluka o dodjeli financijskih sredstava za financiranje programa javnih potreba u kulturi Grada Virovitice za 2026. godinu	1	tavne preventivne deratizacije na području Grada Virovitice za 2025. godinu	6
2. Odluka o visini naknade članovima Kulturnog vijeća Grada Virovitice	4	6. Odluka o usvajanju Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca i Programa suzbijanja komaraca na području grada Virovitice u 2026. godini	6
3. Plan prijma u službu za 2026.godinu	4	7. Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca i Programa suzbijanja komaraca na području grada Virovitice u 2026. godini	8
4. Odluka o dnevnom i uredovnom radnom vremenu upravnih tijela i službi Grada Virovitice	5		
5. Zaključak o prihvaćanju Izvješća stručnog nadzora proljetnog i jesenskog dijela sus-			

Na temelju članka 27. Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi („Narodne novine“ br. 83/22.) i odredbe članka 40. Statuta Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ broj:1/21. i 3/25.) Gradonačelnik Grada Virovitice donosi sljedeću

ODLUKU

o dodjeli financijskih sredstava za financiranje programa javnih potreba u kulturi Grada Virovitice za 2026. godinu

Članak 1.

Na temelju Javnog poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Grada Virovitice za 2026. godinu KLASA:611-01/25-01/03, UR-BROJ:2189-1-04/2-25-2 od 22. rujna 2025. i provedenog postupka Kulturnog vijeća Grada Virovitice odobrava se dodjela financijskih sredstava za programe javnih potreba u kulturi Grada Virovitice za 2026. godinu kako slijedi:

NAZIV PRIJAVITELJA	NAZIV PROGRAMA	ODOBRENA FINANCIJSKA SREDSTVA ZA 2026. IZRAŽENA U EURIMA
GRADSKA GLAZBA VIROVITICA	142 godine s Vama	10.000,00
OGRANAK MATICE HRVATSKE U VIROVITICI	Zbirka O;TE VI“TE	1.500,00
OGRANAK MATICE HRVATSKE U VIROVITICI	Međunarodni književni natječaj „Kristalna pepeljara“	360,00
LIKOVNI KLUB NIKOLA TRICK	Kabinet kreativnih ideja: programi cjelogodišnjih radionica	1.700,00
LIKOVNI KLUB NIKOLA TRICK	Kreativno aktivni u 2026.	1.800,00
VIROVITIČKA KULturna ALTERNATIVA	Dani gitare Virovitica 2026	3.240,00
VIROVITIČKA KULturna ALTERNATIVA	Šušur Special Edition	900,00
UDRUGA VIROVITIČKIH MAŽORETKINJA	Smotra mažoretkinja povodom 20. obljetnice Virovitičkih mažoretkinja	2.000,00
ČEŠKA BESEDA VIROVITICA	Redovno održavanje objekta Češkog doma u Virovitici	1.000,00
ČEŠKA BESEDA VIROVITICA	24. Proljetni zvuci Jana Vlašimskog	1.500,00
MARTA SCHWAIGER SVIBEN	Europski jazz šlageri	1.500,00
UDRUGA PLESNA BAŠTINA GROFOVIJE VIROVITICA	Plesna baština Virovitice-tradicija, elegancija i kulturni sjaj	1.000,00
HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO RODOLJUB VIROVITICA	Pjesmom i tamburom po Lijepoj Našoj 2026.	13.000,00
HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO RODOLJUB VIROVITICA	Tambura u sjećanje	2.000,00
ČEŠKA BESEDA VPŽ	Dani češke kulture	1.500,00
DRUŠTVO NAŠA DJECA VIROVITICA	Radionica -slikanje riječima	1.000,00
DRUŠTVO NAŠA DJECA VIROVITICA	Aktivnosti povodom značajnih datuma	1.000,00
UDRUGA LIČANA VILA VELEBITA	Istraživanjem korijena čuvajmo tradiciju	1.000,00

NAZIV PRIJAVITELJA	NAZIV PROGRAMA	ODOBRENA FINACIJSKA SREDSTVA ZA 2026. IZRAŽENA U EURIMA
UDRUGA PLESNA BAŠTINA GROFOVIJE VIROVITICA	Plesna baština Virovitice-tradicija, elegancija i kulturni sjaj	1.000,00
HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO RODOLJUB VIROVITICA	Pjesmom i tamburom po Lijepoj Našoj 2026.	13.000,00
HRVATSKO PJEVAČKO DRUŠTVO RODOLJUB VIROVITICA	Tambura u sjećanje	2.000,00
ČEŠKA BESEDA VPŽ	Dani češke kulture	1.500,00
DRUŠTVO NAŠA DJECA VIROVITICA	Radionica -slikanje riječima	1.000,00
DRUŠTVO NAŠA DJECA VIROVITICA	Aktivnosti povodom značajnih datuma	1.000,00
UDRUGA LIČANA VILA VELEBITA	Istraživanjem korijena čuvajmo tradiciju	1.000,00
KULTURNO UMJETNIČKI CENTAR	Plesni semafor Da/NE	2.000,00
KULTURNO UMJETNIČKI CENTAR	Angažirana umjetnost kroz interdisciplinarni pristup	2.000,00
ZAKUD VPŽ	Razvoj kulturnog amaterizma u VPŽ	1.000,00
KUD VIROVITICA	Kulturna baština Podravine i Slavonije u Istri	2.000,00
KUD VIROVITICA	Etnografska i kulturna baština grada Virovitice	7.000,00
UKUPNO		60.000,00

Članak 2.

S prijaviteljima programa kojima su odobrena financijska sredstva na temelju ove Odluke, Grad Virovitica sklopit će ugovor o financiranju.

Odobrena financijska sredstva iz članka 1. ove Odluke biti će isplaćena na transakcijske račune prijavitelja nakon potpisivanja ugovora te uz ispunjenje uvjeta kako slijedi:

- a) obvezna dostava potvrde Porezne uprave o nepostojanju duga prema državi prilikom sklapanja ugovora
- b) obvezna dostava uvjerenja nadležnog suda da se ne vodi kazneni postupak protiv prijavitelja odnosno osobe ovlaštene za zastupanje za kaznena djela utvrđena posebnim propisom s tim

da uvjerenje ne smije biti starije od 6 mjeseci od dana objave javnog poziva

- c) ispunjene sve financijske obveze prema Gradu Virovitici sukladno službenim evidencijama upravnog odjela nadležnog za financije Grada Virovitice.

Članak 3.

Protiv ove Odluke može se podnijeti pisani prigovor u roku od osam dana od dana objave iste na službenoj web stranici Grada Virovitice www.virovitica.hr

Prigovor iz prethodnog stavka ovog članka se podnosi Gradonačelniku Grada Virovitice, dostavom

pisanog podneska u pisarnicu Grada Virovitice, Trg kralja Zvonimira 1 Virovitica.

Gradonačelnik je dužan odgovoriti na prigovor u roku od 30 dana od dana podnošenja Prigovora.

Odluka o dodjeli financijskih sredstava je akt poslovanja i ne vodi se kao upravni postupak te se na postupak prigovora ne primjenjuju odredbe o žalbi kao pravnom lijeku u upravnom postupku. Prigovor ne odgađa izvršenje ove Odluke i daljnju provedbu postupka po Javnom pozivu.

Članak 4.

Ova Odluka objavit će se u „Službenom vjesniku Grada Virovitice.“

KLASA:611-01/25-01/03
URBROJ:2189-1-04/2-26-4
Virovitica, 28. siječnja 2026.

GRADONAČELNIK
Ivica Kirin, dipl.ing.,v.r.

Na temelju odredbe članka 22. stavak 6. Zakona o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi („Narodne novine“ broj: 83/22.), odredbe članka 9. stavak 2. Odluke o osnivanju Kulturnog vijeća Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ broj:2/23.) i odredbe članka 40. Statuta Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ broj:1/21. i 3/25.) Gradonačelnik Grada Virovitice donosi sljedeću

ODLUKU **o visini naknade članovima Kulturnog vijeća** **Grada Virovitice**

Članak 1.

Ovom odlukom utvrđuje se visina naknade za rad članovima Kulturnog vijeća Grada Virovitice.

Članak 2.

Članovi Kulturnog vijeća Grada Virovitice imaju pravo na naknadu za svoj rad u visini od 30,00 eura neto po sjednici kojoj su nazočili.

Naknada se isplaćuje na temelju zapisnika o održanoj sjednici i popisa članova koji su sjednici nazočili.

Članak 3.

Sredstva za naknadu iz članka 2. ove Odluke osiguravaju se u Proračunu Grada Virovitice.

Članak 4.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o visini naknade članovima Kulturnog vijeća Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ broj: 6/23.)

Članak 5.

Ova Odluka objavit će se u „Službenom vjesniku Grada Virovitice“.

KLASA:402-08/26-01/07
URBROJ:2189-1-04/2-26-1
Virovitica, 15. siječnja 2026.

GRADONAČELNIK
Ivica Kirin, dipl.ing.,v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA
GRAD VIROVITICA
GRADONAČELNIK

KLASA: 119-01/26-01/01
URBROJ: 2189-1-08-01/02-26-1
U Virovitici, 5. siječnja 2026. godine

Na temelju članka 10. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ br. 86/08., 61/11., 4/18., 112/19. i 17/25.) i članka 40. Statuta Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ br. 1/21 i 3/25), Gradonačelnik Grada Virovitice donosi sljedeći

PLAN PRIJMA **U SLUŽBU ZA 2026. GODINU**

Članak 1.

Planom prijma u službu za 2026. godinu (u daljnjem tekstu: Plan) utvrđuje se stvarno stanje popunjenosti radnih mjesta u upravnim tijelima Grada Virovitice, potreban broj službenika i namještenika na

neodređeno vrijeme, broj vježbenika te nazivi radnih mjesta koja se namjeravaju popuniti u 2026. godini.

Riječi i pojmovi koji imaju rodno značenje korišteni u ovom Planu odnose se jednako na muški i ženski rod, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

Članak 2.

U Gradu Virovitici na dan 1. siječnja 2026. godine zaposleno je ukupno 48 službenika na neodređeno

vrijeme i 3 namještenika na neodređeno vrijeme, odnosno sveukupno 51 službenik i namještenik.

Članak 3.

Broj sistematiziranih radnih mjesta i stvarno stanje popunjenosti po upravnim tijelima Grada Virovitice prikazano je u sljedećoj tablici:

R/ BR	Upravno tijelo	Broj sistematiziranih radnih mjesta	Stvarno stanje popunjenosti radnih mjesta na		
			neodređeno radno vrijeme	određeno radno vrijeme	vježbenici
1.	Upravni odjel za poslove gradonačelnika	11	8	0	0
2.	Upravni odjel za poslove Gradskog vijeća i opće poslove	7	5	0	0
3.	Služba za unutarnju reviziju	3	1	0	0
4.	Upravni odjel za komunalne poslove i graditeljstvo	13	11	0	0
5.	Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i imovinsko-pravne poslove	7	6	0	0
6.	Upravni odjel za financije i gospodarstvo	19	16	0	0
7.	Upravni odjel za društvene djelatnosti	4	4	0	0
	UKUPNO	64	51	0	0

Članak 4.

Prema planiranim financijskim sredstvima u Proračunu Grada Virovitice za 2026. godinu planira se sljedeći prijam u službu popunjavanjem sistematiziranih radnih mjesta službenika:

- savjetnik za imovinsko-pravne poslove u Odsjeku za imovinsko-pravne poslove Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju i imovinsko-pravne poslove Grada Virovitice - 1 izvršitelj.

Članak 5.

Ovaj Plan stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom vjesniku Grada Virovitice“.

GRADONAČELNIK
Ivica Kirin, dipl.ing.,v.r.

Temeljem članka 94. Statuta Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ br. 1/21 i 3/25), Gradonačelnik Grada Virovitice dana 30. siječnja 2026. godine donosi

ODLUKU **o dnevnom i uredovnom radnom vremenu** **upravnih tijela i službi Grada Virovitice** **Članak 1.**

Ovom Odlukom o dnevnom i uredovnom radnom vremenu upravnih tijela i službi Grada Virovitice (u daljnjem tekstu: Odluka) uređuje se radno vrijeme u tijelima gradske uprave Grada Virovitice te uredovni dani i vrijeme za rad sa strankama.

U tijelima gradske uprave radno vrijeme traje 40 sati tjedno, od ponedjeljka do petka i to osam (8) sati dnevno.

Članak 2.

Radno vrijeme upravnih tijela i službi Grada Virovitice je od ponedjeljka do petka.

Dnevno radno vrijeme upravnih tijela i službi Grada Virovitice započinje u 7:00 sati, a završava u 15:00 sati.

Članak 3.

Uredovno radno vrijeme za rad sa strankama u upravnim tijelima i službama Grada Virovitice određuje se:

- svaki radni dan od 7:00 do 14:00 sati.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, uredovno radno vrijeme za rad sa strankama Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Virovitice određuje se na sljedeće dane:

- utorkom i četvrtkom od 7:00 do 14:00 sati.

Izvan vremena utvrđenog u stavku 1. i 2. ovog članka stranke se mogu primiti u skladu s potrebama opravdane hitnosti i obavljanja službeničke dužnosti (pozivom, najavom stranke preko pisarnice, elektroničkim putem i na drugi primjeren način).

Članak 4.

Tijekom dnevnog radnog vremena službenicima i namještenicima određuje se odmor (stanka) od 30 minuta u vremenu od 10:00 do 10:30 sati.

Vrijeme odmora iz stavka 1. ove točke mora se organizirati tako da se ne prekida vrijeme određeno za rad sa strankama.

Članak 5.

Iznimno od odredbi ove Odluke, ovisno o potrebama tijela gradske uprave, za ta tijela odnosno za pojedine djelatnike tih tijela, može se općim aktom o unutarnjem redu ili aktom čelnika tijela odrediti i drugačiji raspored tjednog radnog vremena i primanja stranaka te dnevni odmor djelatnika.

Članak 6.

Ova Odluka objavit će se u Službenom vjesniku Grada Virovitice, a primjenjivat će se od 2. veljače 2026. godine.

KLASA: 024-05/26-04/03

URBROJ: 2189-1-08-01/02-26-1

GRADONAČELNIK
Ivica Kirin, dipl.ing.,v.r.

Na temelju članka 42. stavaka 2., 3. i 4. Pravilnika o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije („Narodne novine” broj 35/07. i 76/12.) te članka 40. Statuta Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ broj 1/21. i 3/25.), Gradonačelnik Grada Virovitice donosi

ZAKLJUČAK

o prihvaćanju Izvješća stručnog nadzora proljetnog i jesenskog dijela sustavne preventivne deratizacije na području Grada Virovitice za 2025. godinu

Članak 1.

Prihvaćaju se Izvješća (KLASA: 990-02/25-1/06, URBROJ: 2189-47-8/88-25-1 i KLASA: 990-02/25-1/21, URBROJ: 2189-47-8/88-25-1) Zavoda za javno zdravstvo “Sveti Rok” Virovitičko-podravške županije o provedenom stručnom nadzoru nad proljetnim i jesenskim dijelom sustavne preventivne deratizacije na području grada Virovitice za 2025. godinu.

Članak 2.

Ovaj Zaključak objavit će se u „Službenom vjesniku Grada Virovitice“.

KLASA: 351-01/25-01/06

UR.BROJ: 2189-1-03-01/09-26-11

Virovitica, 30. siječnja 2026. godine

GRADONAČELNIK
Ivica Kirin, dipl.ing.,v.r.

Na temelju članka 5. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine” broj 79/07., 113/08, 43/09., 130/17, 114/18, 47/20. 134/20 I 143/21.) te članka 40. Statuta Grada Virovitice („Službeni vjesnik Grada Virovitice“ broj 1/21. i 3/25.), Gradonačelnik Grada Virovitice donosi

ODLUKU

o usvajanju Programa mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca i Programa suzbijanja komaraca na području grada Virovitice u 2026. godini

Članak 1.

Usvaja se Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca i Program suzbijanja komaraca na području grada Virovitice u 2026., izrađenih od strane Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije

Članak 2.

Programi mjera iz članka 1. bit će podloga za izvođenje radova dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije na području grada Virovitice u 2026. godini.

Članak 3.

Sukladno Programu mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca i Programu suzbijanja komaraca na području grada Virovitice u 2026. godini, Grad Virovitica će Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije za stručan nadzor nad provedbom poslova obvezatne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije na području grada Virovitice u 2026. godini osigurati financijska sredstva potrebna za njegovu provedbu.

Članak 4.

Poslovi i iznos naknade iz čl. 3. ove Odluke regulirat će se posebnim Ugovorom.

Članak 5.

Ova Odluka i Programi mjera iz čl. 1. objavit će se u „Službenom vjesniku Grada Virovitice“. Ova Odluka stupa na snagu osam (8) dana od objave u „Službenom vjesniku Grada Virovitice“.

KLASA: 351-01/26-01/04

URBROJ: 2189-1-03-01/02-26-3

Virovitica, 30. siječnja 2026. godine

GRADONAČELNIK GRADA VIROVITICE

Ivica Kirin, dipl.ing.,v.r.



Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko - podravske županije
Djelatnost za epidemiologiju i DDD
Virovitica, Ljudevita Gaja 21

tel: +385 33 781 454
e-mail: ddd@zzjzvpz.hr
www.zzjzvpz.hr

REPUBLICA HRVATSKA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE
GRAD VIROVITICA

PRILJEŽENO	29-01-2026
KLASA	
	351-01/26-01/04 03
UP	383-26-1 / /

**Program mjera suzbijanja komaraca
na području Grada Virovitice
u 2026. godini**

Virovitica, siječanj 2026.

Sadržaj

1. UVODNE NAPOMENE	
2. PREGLED DOSADAŠNJEG DJELOVANJA.....	
3. CILJ I SVRHA PROGRAMA.....	
4. OPSEG PROGRAMA.....	
4.1. PODRUČJE PROVEDBE	
4.2. NAČIN PROVEDBE - METODE.....	
5. PLAN PROVEDBE PROGRAMA.....	
5.1. OTKRIVANJE LEGLA KOMARACA.....	
5.2. PRAĆENJE LEGLA KOMARACA	
5.2.1. LEGLA U ZATVORENIM PROSTORIMA	
5.2.2. LEGLA NA OTVORENIM PROSTORIMA.....	
5.3. SUZBIJANJE LIČINKI KOMARACA.....	
5.3.1. SUZBIJANJE LIČINKI U ZATVORENIM LEGLIMA KOMARACA.....	
5.3.2. SUZBIJANJE LIČINKI U OTVORENIM LEGLIMA KOMARACA	
5.3.3. SUZBIJANJE LIČINKI NA ODLAGALIŠTIMA GUMA.....	
5.4. PRAĆENJE BROJNOSTI KRILATICA	
5.5. SUZBIJANJE KRILATICA.....	
5.5.1. ADULTICIDNI TRETMANI.....	
5.5.2. OBAVJEŠTAVANJE O PROVOĐENJU ADULTICIDNIH TRETMANA	
5.5.3. DOPUŠTENI ADULTICIDI.....	
5.6. UNOS I OBRADA PODATAKA.....	
6. PODACI DOSTUPNI IZVRŠITELJIMA	
7. STRUČNI NADZOR PROVEDBE PROGRAMA	
8. IZVRŠITELJI PROGRAMA.....	

Na temelju članka 5. stavka 2. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 22/14, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21), gradonačelnik grada Virovitice, 26. siječnja 2026., donosi

PROGRAM

suzbijanja komaraca na području Grada Virovitice za 2026.

1. UVODNE NAPOMENE

Komarci su kukci koji napadaju i uznemiruju ljude, sišu im krv, a što je mnogo ozbiljnije, komarci su potencijalni prenositelji uzročnika mnogih bolesti. Komarci osim što su molestanti, zbog svog vektorskog potencijala za prijenos bolesti imaju veliki javnozdravstveni značaj.

U Republici Hrvatskoj zabilježeno je više od 50 vrsta komaraca od ukupno stotinjak zabilježenih u Europi. Osim drugih vrsta komaraca koji su na našem području uglavnom molestanti, suzbijanje vrste *Aedes albopictus* ili azijskog tigrastog komarca je od izuzetne javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku. S obzirom da su i u Republici Hrvatskoj prvi slučajevi autohtone Dengue registrirani krajem rujna 2010. godine na poluotoku Pelješcu te autohtonog West Nile virusa u 2012., 2014., 2015. i 2016. godini od izuzetne je javnozdravstvene važnosti nastaviti provoditi Program mjera organiziranog, sustavnog, planiranog a prije svega pravovremenog suzbijanja komaraca uključivo i vrste *Aedes albopictus* na području cijele Hrvatske kako bi se spriječila pojava i širenje zaraznih bolesti koje prenose komarci.

Zbog nedostatka novijih podataka za 2025. godinu koristimo se podacima prijašnjih godina te ukazujemo na prikupljene prijave oboljenja od West Nile virusa za 2018. godinu za Republiku Hrvatsku pokazuju broj oboljelih od 59 osoba, a umrlih 3 osobe i to na području Slavanskog Broda, Čakovca te Belog Manastira.

Postojeći uvjeti potrebni za razvoj i razmnožavanje te prisutni vektorski potencijal determiniranih komaraca uz eventualnu pojavnost uzročnika mogu imati značajan utjecaj na širenje zaraznih bolesti. Prekomjerna brojnost jedinki komaraca zbog povoljnih životnih uvjeta, kao i zbog povećanih migracija ljudi te transporta roba, postaje sve izraženiji problem za ljudsko zdravlje te je potrebno osvijestiti javnost o važnosti i načinima sprječavanja razmnožavanja i širenja komaraca.

Malarija, žuta i dengue groznica poznate su bolesti uzročnike kojih prenose komarci u mnogim zemljama tropskog i subtropskog područja. Malarija je kao autohtona bolest zabilježena u prošlosti, ali je iskorijenjena iz Hrvatske pedesetih godina prošlog stoljeća. Premda se tzv. malarični komarci iz roda *Anopheles* mogu susresti i na našem području, oni ne predstavljaju opasnost u odsutnosti većeg broja oboljelih ljudi jer razvojni ciklus parazita

Plasmodium malariae nužno obuhvaća i čovjeka i komarca kao domaćine. Epidemiološki podaci u nas stoga bilježe samo importirane sporadične slučajeve ove bolesti. Posljednjih godina u zemljama umjerenog pojasa u razvijenom svijetu (Sjedinjene Američke Države) i u nekim mediteranskim zemljama, jedan od važnijih zdravstvenih problema jesu epidemije meningoencefalitisa izazvane s više vrsta virusa (West Nile virus i drugi) koje prenosi nekoliko urbanih vrsta komaraca koje nalazimo i na našem području. U Hrvatskoj su posljednjih godina zabilježene dvije manje epidemije bolesti koje prenose komarci.

Nedavni slučajevi epidemija Chikungunye u Italiji i Francuskoj, sve češći slučajevi West Nile groznice u Europi te pojava zika virusne bolesti, pokazuju ranjivost za prijenos tih bolesti i na globalnoj razini. Kako bi se smanjila navedena ranjivost potrebna je stalna provedba praćenja komaraca i procjena rizika utjecaja vektora i vektorskih bolesti na zdravlje, za što je neophodno prikupljanje podataka kroz programe praćenja vezano uz vektore. U skoroj budućnosti na području Republike Hrvatske može se očekivati veća rasprostranjenost od 2013. registriranog japanskog komarca – *Aedes japonicu* te pojava i širenje drugih novih invazivnih vrsta komaraca koji prenose zarazne bolesti.

Na području Virovitičko-podravске županije zabilježena su dva slučaja oboljenja od West Nile virusa koji prenose komarci i to na području grada Virovitice i Slatine, no nedavne epidemije u drugim dijelovima Hrvatske i susjednim zemljama nalažu oprez. Epidemiološki nadzor treba uz trajno otkrivanje i evidentiranje oboljelih uključiti istraživanje i praćenje komaraca kao bioloških vektora. Tako se prikupljaju potrebni podaci, nadziru populacije komaraca i pripremaju intervencije u mogućim epidemiološkim incidentima uzrokovanim komarcima kao prijenosnicima bolesti.

2. PREGLED DOSADAŠNJEG DJELOVANJA

Na području Grada Virovitice u nazad nekoliko godina provodi se organizirano suzbijanje komaraca.

U posljednjih 20 godina Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok, Odjel za epidemiologiju i DDD izrađuje Program suzbijanja komaraca za područje županije i obavlja stručni nadzor nad tvrtkama koje provode suzbijanje. U okviru svoje zadaće zaštite građana od vektora zaraznih bolesti i drugih štetnika koji remete mir i ugrožavaju zdravlje građana, Služba za epidemiologiju i DDD Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok (u daljnjem tekstu Zavod) konstantno prati sva otkrivena potencijalna i trajna legla komaraca, otkriva nova legla i tako unaprjeđuje Program suzbijanja komaraca. Nova legla uvrštavati će se u Program.

Sukladno smjernicama Europskog centra za prevenciju i nadzor bolesti (European Center for Disease Prevention and Control – ECDC), a radi praćenja vektora zaraznih bolesti Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije dužan je na području svoje nadležnosti provoditi program kontinuiranog monitoringa, tj. istraživanja o prisutnosti, vrsti, brojnosti, širenju, zaraženosti vektora zaraznih bolesti te njihovom potencijalu prijenosa patogena u svrhu procjene rizika kako bi se na vrijeme procijenio rizik mogućih epidemija te poduzele aktivnosti za učinkovitu prevenciju, pravovremeno suzbijanje vektora zaraznih bolesti te evaluaciju provednih mjera.

Već nekoliko godina uzastopno Zavod u sklopu nacionalnog sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca, provodi monitoring prisutnosti i rasprostranjenosti njihovih populacija. Monitoring se provodi postavljanjem lovki na odabranim lokacijama na području županije, te identifikacijom položenih jajašaca. Prilikom toga od 2016. godine do danas utvrđena je prisutnost invazivnih vrsta na području županije, ponajprije vrsta *Aedes albopictus* (tigrasti komarac) i *Aedes japonicus*.

Premda je prvotna namjera bila praćenje azijskog tigrastog komarca (*Aedes albopictus*), tijekom provedbe nacionalnog monitoringa u ovipozijskim klopama uzorkovana su i jajašca još jedne invazivne vrste komarca, takozvanog japanskog komarca (*Aedes japonicus*). Tijekom 2013. u Sloveniji se proširio na gotovo čitavom sjeveroistočnom području. Obzirom na biologiju vrste, očekivalo se širenje u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske u područjima s umjerenom klimom. Legla japanskog komarca sadrže lišće i slične raspadajuće organske tvari, nalaze se na sunčanim i sjenovitim položajima, a razvojni stadiji podnose širok raspon temperatura vode, no u vodama stalno izloženima suncu ih ne nalazimo. Zato su rasprostranjeni u područjima Europe s umjerenom klimom, a izostaju u područjima s visokim ljetnim temperaturama.

Iako invazivna vrsta komarca, *Aedes japonicus* nije od javnozdravstvenog značaja, utvrđivanje prisutnosti i širenje te vrste je pokazalo učinkovitost i spremnost sustava da kroz mrežu zavoda za javno zdravstvo pravovremeno otkrije nove invazivne vrste, što uključuje i komarca *Aedes aegypti* (Linnaeus) koji, iako nije prisutan u Hrvatskoj, trenutno ima najznačajniji javnozdravstveni značaj zbog vektorskog potencijala prijenosa Zika virusa.

Prema rezultatima monitoringa u našoj županiji može se zaključiti da se radi o sporadičnom unosu tigrastog komarca, a ne o stabilnoj populaciji obzirom da niti na jednoj lokaciji nije zabilježena kontinuirana pojava ove vrste.

3. CILJ I SVRHA PROGRAMA

Cilj programa je smanjiti brojnost komaraca kao potencijalnih bioloških vektora zaraznih bolesti te osloboditi građane od tegoba koje komarci izazivaju kao hematofagi i molestanti.

4. OPSEG PROGRAMA

4.1. PODRUČJE PROVEDBE

Program suzbijanja provodi se na području Grada, prema potrebi zaštite građana od njihova molestiranja utvrđenoj na temelju brojnosti komaraca na pojedinim područjima, te prema zahtjevima upravnog tijela Grada nadležnog za zdravstvo.

4.2. NAČIN PROVEDBE - METODE

Program se temelji na otkrivanju i uklanjanju potencijalnih i trajnih legla komaraca te suzbijanju ličinki u leglima koje nije moguće trajno ukloniti. Suzbijanje odraslih komaraca (krilatica) dopušteno je samo, kada unatoč svim nastojanjima da se komarci suzbiju u stadiju ličinki, iz nepoznatih legla dolazi do pojave većih populacija. Tada suzbijanje krilatica treba provoditi ciljano, na što je moguće manjem području i samo ako komarci predstavljaju izrazitu smetnju građanima, tj. u slučaju vrlo brojnih populacija komaraca na području koje je urbanizirano ili ga u rekreacijske i druge svrhe koristi veći broj građana.

Metode suzbijanja komaraca predviđene programom uključuju:

- otkrivanje legla komaraca u zatvorenim i otvorenim prostorima,
- uklanjanje legla koja je moguće ukloniti,
- bilježenje novih legla i dopunjavanje popisa registriranih legla,
- praćenje registriranih potencijalnih i trajnih legla komaraca,
- suzbijanje ličinki komaraca u zatvorenim i otvorenim leglima,
- kontinuirano praćenje brojnosti krilatica,
- kontinuirano praćenje brojnosti krilatica u registriranim žarištima,
- bilježenje žarišta populacija krilatica,
- suzbijanje krilatica toplim zamagljivanjem i hladnim ULV postupkom sa zemlje.

5. PLAN PROVEDBE PROGRAMA

5.1. OTKRIVANJE LEGLA KOMARACA

Legla komaraca utvrđena tijekom ranijih godina praćenja navedena su na odgovarajućim popisima legla u bazi podataka i kartografskom prikazu, koje su izradili djelatnici Zavoda.

Nova legla komaraca utvrđuju se na temelju:

- dojava građana
- dojave upravnog tijela Grada nadležnog za poslove zdravstva
- terenskih obilazaka izvršitelja.

Izvršitelji suzbijanja komaraca dužni su svaku dojavu zabilježiti i u roku od 3 radna dana obaviti terenski očevid. U slučaju pronalaska legla komaraca, u roku od 3 dana izvršitelj programa treba podatke o novom leglu dostaviti upravnom tijelu Grada nadležnom za poslove zdravstva i nadležnom zavodu za javno zdravstvo.

5.2. PRAĆENJE LEGLA KOMARACA

Praćenjem legla komaraca obuhvaćena su sva registrirana i nova legla komaraca u zatvorenim vodenim retencijama i na otvorenim vodenim površinama Grada.

5.2.1. LEGLA U ZATVORENIM PROSTORIMA

Praćenje ličinki komaraca u registriranim i novootkrivenim leglima komaraca u vodama zatvorenih prostora (podrumi, toplinske stanice, tehničke etaže, izljevi i sl.) stambenih i poslovnih zgrada na području Grada provodi se tijekom čitave godine.

Popis zatvorenih legla je u izradi, te je dostupan u bazi podataka koju izrađuju djelatnici Zavoda.

U naseljima gdje su legla komaraca u poplavljenim podrumima zgrada potrebno je provoditi aktivna istraživanja radi njihova otkrivanja i nadzora.

5.2.2. LEGLA NA OTVORENIM PROSTORIMA

Praćenje ličinki komaraca u povremenim i trajnim vodama na otvorenim prostorima (potoci, retencije potoka, bare, jezera, fontane, poplavne livade) na području Grada provodi se tijekom čitave godine.

Popis do sada registriranih legla na otvorenim prostorima nalazi se u bazi podataka i kartografskom prikazu, koje su izradili djelatnici Zavoda.

Izvršitelji moraju obavljati pregled registriranih otvorenih legla od ožujka do konca **listopada 2023. godine** očevidom i uzimanjem uzoraka voda kako bi utvrdili prisutnost ličinki.

Uz pregled registriranih otvorenih legla s popisa, izvršitelji su dužni predvidjeti i preglede svih novih legla registriranih tijekom godine.

5.3. SUZBIJANJE LIČINKI KOMARACA

U svim leglima komaraca, bila ona otvorena ili zatvorena, u slučaju nalaza razvojnih oblika komaraca treba odmah provesti suzbijanje ličinki primjenom odgovarajućih larvicida.

5.3.1. SUZBIJANJE LIČINKI U ZATVORENIM LEGLIMA KOMARACA

U zatvorenim registriranim leglima komaraca suzbijanje ličinki obavlja se tijekom redovitih pregleda.

Na području Grada razlikuju se 2 kategorije zatvorenih legla.

Kategoriji A pripadaju legla u kojima se u većem dijelu godine nalazi voda.

Kategoriji B pripadaju legla u kojima se voda samo povremeno pojavljuje.

Izvršitelji moraju obaviti pregled svih registriranih zatvorenih legla kategorije A jedan put mjesečno, a kategorije B četiri puta u godini dinamikom svakih tri mjeseca. Legla s pozitivnim nalazom ličinki nakon provedenog suzbijanja potrebno je ponovno pregledati u roku od sedam dana. Uz pregled registriranih legla s popisa, izvršitelji su dužni predvidjeti i preglede svih novih legla registriranih tijekom godine.

Za suzbijanje ličinki komaraca u zatvorenim vodenim retencijama izvršitelj će upotrijebiti larvicide kemijskog djelovanja koji su učinkoviti u čistim i zagađenim vodama formulirani kao tablete, granule i koncentrat za emulziju (EC).

5.3.2. SUZBIJANJE LIČINKI U OTVORENIM LEGLIMA KOMARACA

Dinamika aktivnosti legla ovisi o vrstama komaraca koje se u leglu nalaze, te se na temelju toga određuje razdoblje i dinamika suzbijanja.

Na području Grada razlikuju se 3 kategorije legla:

Kategoriji A pripadaju legla u kojima prevladavaju poplavne i šumske vrste komaraca (komarci rodova *Aedes* i *Ochlerotatus*). Legla kategorije A aktivna su od ožujka do lipnja, iznimno u natprosječno kišnim razdobljima mogu biti aktivna duže.

Kategoriji B pripadaju legla u kojima se većinom razvijaju vrste komaraca umjetnih legla (komarci roda *Culex* i druge rjeđe prisutne vrste). Legla kategorije B aktivna su u razdoblju od svibnja do listopada.

Kategoriji C pripadaju legla u kojima se na području Grada razvijaju tigrasti komarci (*Aedes albopictus*) i druge vrste umjetnih legla. Legla kategorije C aktivna su u razdoblju od svibnja do listopada.

Suzbijanje ličinki komaraca u otvorenim leglima započet će utvrđivanjem prisutnosti ličinki u njima. Prvi pozitivni nalaz ličinki u jednom leglu određene kategorije (A, B, C), određuje početak larvicidnog tretmana na svim drugim otvorenim leglima iste kategorije. Izvršitelji će posebno obratiti pozornost leglima kategorije A u kojima se razvijaju komarci koji uznemiruju građane tijekom svibnja i lipnja. Planirana dinamika larvicidnih tretmana:

- 1) legla kategorije A: - od ožujka do svibnja dva tretmana mjesečno,
- lipanj - jedan tretman mjesečno (prema potrebi više),
- 2) legla kategorije B i C: - od svibnja do rujna dva tretmana mjesečno,
- listopad - jedan tretman mjesečno.

Osim navedenih legla posebna kategorija su novootkrivena legla - legla kategorije D, otkrivena tijekom tekuće godine. U njima će nakon pozitivnog nalaza ličinki izvršitelji provesti larvicidni tretman.

Za suzbijanje ličinki komaraca u vodama stajaćicama i vodenim retencijama na otvorenom prostoru izvršitelj će upotrebljavati selektivne larvicide koji neće ugroziti neciljane vrste u tretiranim otvorenim leglima.

5.3.3. SUZBIJANJE LIČINKI NA ODLAGALIŠTIMA GUMA

Da bi se pravovremeno utvrdila pojava tigrastih komaraca (*Aedes albopictus*) te spriječilo njihovo širenje, izvršitelj suzbijanja dužan je provoditi praćenje prisutnosti i suzbijanje ličinki u gumama na odlagalištima. Izvršitelj će provoditi suzbijanje ličinki komaraca u gumama i na svim drugim lokacijama koje se utvrde kao legla komaraca tijekom provođenja programa te je o tome dužan obavijestiti nadležni Zavod za javno zdravstvo.

Za suzbijanje ličinki komaraca u gumama izvršitelj će upotrebljavati larvicide koji neće ugroziti ljude koji dolaze u direktan kontakt s gumama.

5.4. PRAĆENJE BROJNOSTI KRILATICA

Praćenje brojnosti krilatica izvršitelj će provoditi metodom mjerenja broja uhvaćenih krilatica na tijelu skupljača tijekom 15 minuta u sumrak ili svitanje od sredine travnja do konca rujna na područjima za adulticidne tretmane (žarišta krilatica) sljedećom dinamikom: svibanj i lipanj dva puta mjesečno, druga polovina travnja, srpanj, kolovoz i rujna jedanput mjesečno. O nalazu će pisano (telefaksom) izvijestiti nadležni Zavod za javno zdravstvo.

Popis do sada registriranih žarišta krilatica nalazi se u bazi podataka koju su izradili djelatnici Zavoda.

Uz pregled registriranih žarišta krilatica, izvršitelj je dužan predvidjeti i preglede svih novih žarišta krilatica registriranih tijekom godine.

5.5. SUZBIJANJE KRILATICA

Suzbijanje krilatica toplim i hladnim ULV postupkom sa zemlje izvršitelj će provoditi u naseljenim dijelovima Grada u periodu od početka travnja do konca listopada, ovisno o nalazima praćenja brojnosti krilatica. Suzbijanje će provoditi preparatima s djelatnom tvari na bazi sintetskih piretroida niske toksičnosti, namijenjenim za ULV primjenu, preporučenim od WHO za primjenu u naseljenim sredinama i s dozvolom Ministarstva zdravlja RH za primjenu u Hrvatskoj. Radi zaštite okoliša kao sredstva za razrjeđivanje mogu se upotrebljavati samo voda ili pročišćena mineralna ulja.

5.5.1. ADULTICIDNI TRETMANI

Adulticidne tretmane izvršitelj će provoditi na ciljanim područjima na kojima je zabilježena povećana brojnost komaraca prema nalazima uzorkovanja (točka 5.4. Programa). Popis registriranih žarišta krilatica nalazi se u navedenoj bazi podataka. Međutim, program uključuje i ona područja Grada na kojima se tijekom provedbe pokaže potreba za suzbijanjem, uz prethodnu suglasnost naručitelja Programa.

Djelotvornost provedenih akcija suzbijanja kao i eventualna rezistencija populacije komaraca na primijenjene insekticide, izvršitelj programa dužan je provjeravati nakon svake akcije suzbijanja na temelju mjerenja smanjenja broja komaraca. U slučaju neuspjeha i nedjelotvornih akcija obavezan je postupak ponoviti o svom trošku.

5.5.2. OBAVJEŠTAVANJE O PROVOĐENJU ADULTICIDNIH TRETMANA

Prije svake akcije suzbijanja komaraca metodom toplog zamagljivanja ili hladnog orošavanja ULV metodom, izvršitelj programa obavijestit će građane o području i vremenu provođenja akcije preko dnevnog tiska i radijskih postaja prema uputi upravnog tijela Grada nadležnog za poslove zdravstva. Istim će načinom upozoravati pčelare da na vrijeme uklone pčele s područja koja će se tretirati. Istovremeno će telefaksom obavijestiti Državni centar za obavješćivanje (112) i upravno tijelo Grada nadležno za poslove zdravstva.

Obavijest o provođenju adulticidnog tretmana nadležnom Zavodu za javno zdravstvo podnositi će pisanim putem (telefaks).

5.5.3. DOPUŠTENI ADULTICIDI

Za adulticidne tretmane zelenih površina sa zemlje izvršitelj će upotrebljavati insekticid formuliran za ULV primjenu toplim zamagljivanjem na osnovi niskotoksičnih piretroida.

Za hladno ULV orošavanje u naseljenim područjima upotrebljavat će preparat na osnovi niskotoksičnih piretroida koji se miješaju s čistom vodom.

Za toplo ULV zamagljivanje zelenih površina upotrebljavat će preparat na osnovi niskotoksičnih piretroida koji se miješaju s neškodljivim mineralnim uljem.

Potrebne količine navedenih insekticida ovise o izabranim tvorničkim formulacijama, a dopušteno je doziranje i primjena isključivo prema uputama proizvođača i preporukama Svjetske zdravstvene organizacije.

5.6. UNOS I OBRADA PODATAKA

Programsku podršku za unos, pohranjivanje, dohvat, razmjenu i standardnu obradu podataka s bazom podataka, osigurava ovlaštenim izvršiteljima provedbe ovog programa, nadležnom Zavodu za javno zdravstvo i upravnom tijelu Grada nadležnom za poslove zdravstva, ugovorna tvrtka. Opremu, odnosno hardware, osiguravaju izvršitelji.

Zapis podataka o obavljenom suzbijanju obaviti će ovlaštene izvršitelji Programa suzbijanja komaraca na području Grada popisom na terenu i pohranom u zajedničku računalnu bazu podataka. Podaci će se prebacivati svakodnevno, na kraju svake smjene, svakog radnog dana ili češće, po potrebi, nikako kasnije niti idućeg dana. Prikupljena dokumentacija bit će pohranjena i kompjuterski obrađena, što će osigurati upravno tijelo Grada nadležno za poslove zdravstva u suradnji s ugovornom tvrtkom.

Bazu podataka s popisom registriranih zatvorenih i otvorenih legla komaraca, i registriranih žarišta krilatica na kojima se obavlja Program suzbijanja komaraca na području Grada s njihovim obilježjima važnim za dugoročno vođenje programa suzbijanja komaraca u Grada, potrebno je stalno dopunjavati novoprikupljenim podacima.

Svi voditelji terenskih ekipa izvršitelja suzbijanja dužni su prema naputcima ureda elektronički prikupljati podatke o svakom obavljenom terenskom poslu, u svakoj akciji, voditi računalnu evidenciju o obavljenom poslu i zatečenom stanju zatvorenih legla komaraca, registriranih otvorenih legla komaraca, registriranih žarišta krilatica. Izvršitelji odgovaraju za istinitost podataka unesenih u sustav. Obvezni su osigurati svim terenskim ekipama ispravnu opremu za rad.

Podaci koji se prikupljaju:

- naziv ovlaštenog izvršitelja,
- datum i vrijeme provođenja kontrole ili suzbijanja,
- oznaka (šifra) staništa komaraca,
- voda u leglu (da ili ne),
- razvojni oblici komaraca u vodi (da ili ne),
- krilatice (da ili ne),
- broj slijetanja komaraca tijekom 15 minuta,
- napomena.

Osim navedenih, izvršitelji suzbijanja u bazu podataka unijet će i sljedeće podatke:

- provedena larvicidna akcija suzbijanja (da ili ne),
- upotrijebljena djelatna tvar i formulacija larvicida,
- provedena adulticidna akcija suzbijanja (da ili ne),
- metoda izvođenja akcije (hladno orošavanje ili toplo zamagljivanje),
- količina utrošenih pesticida,
- razlog neprovedene akcije suzbijanja,
- ponavljanje adulticidne akcije,
- napomena.

6. PODACI DOSTUPNI IZVRŠITELJIMA

Izvršiteljima su dostupni podaci o zatvorenim i otvorenim leglima komaraca te žarištima krilatica registrirani do kraja prosinca 2025. godine u upravnom tijelu Grada nadležnom za poslove zdravstva i nadležnom Zavodu za javno zdravstvo. Podaci se nalaze u bazi podataka i ne objavljuju se.

7. STRUČNI NADZOR PROVEDBE PROGRAMA

Stručni nadzor programa provodi se sukladno članku 24. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21).

Da bi omogućili obavljanje stručnog nadzora, izvršitelji programa dužni su obavještavati nadležni Zavod za javno zdravstvo o planiranim aktivnostima provedbe programa najmanje tri dana prije provedbe te podnositi mjesečna izvješća o provedenim aktivnostima u odnosu na planirane programom. Odstupanja od plana potrebno je dokumentirati i obrazložiti. U slučaju otkrivanja novih legla komaraca ili žarišta krilatica, izvršitelji su dužni obavijestiti nadležni zavod za javno zdravstvo u roku od 3 dana.

8. IZVRŠITELJI PROGRAMA

Program suzbijanja komaraca na području Grada provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje su registrirane za obavljanje te djelatnosti i koje zadovoljavaju propisane uvjete.

Program provode izvršitelj/i koji su s Grada sukladno propisima o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti sklopili ugovor o provođenju programa suzbijanja komaraca na području Grada.

Program suzbijanja komaraca na području Grada bit će proveden na temelju operativnih planova koje izrađuju izvršitelji sukladno ovome programu.

Operativne planove izvršitelji su dužni dostavljati upravnom tijelu Grada nadležnom za poslove zdravstva i nadležnom Zavodu za javno zdravstvo tri dana prije provedbe te podnositi mjesečna izvješća o provedenim aktivnostima u odnosu na planirane programe.

Operativni planovi moraju sadržavati:

- aktivnosti koje se provode,
- popis adresa, objekata ili površina na kojima se aktivnosti provode,
- način izvješćivanja građana,
- vrijeme početka i završetka aktivnosti,
- ime osobe za kontakt,
- popis sredstva i oprema koja će se upotrebljavati,
- opis tehnološke primjene.

Ovaj će program biti objavljen u Službenom glasniku Grada Virovitice.

Virovitica, 26.1.2026.

Klasa: 990-02/26-3/16

Ur.broj: 2189-47-8/88-26-1



Program mjera izradila:
Dunja Rekić, univ. mag. sanit. ing.



Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko - podravske županije

Djelatnost za epidemiologiju i DDD

Virovitica, Ljudevita Gaja 21

tel: +385 33 781 454,

e-mail: ddd@zzjzvpz.hr

www.zzjzvpz.hr

REPUBLICA HRVATSKA
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE
GRAD VIROVITICE

PRIMLJENO	29-01-2026
KLASA	
	351-01/26-01/04 03
UPR.	
	383-26-2 /

**Program mjera suzbijanja patogenih
mikroorganizama, štetnih člankonožaca
(arthropoda) i štetnih glodavaca na području Grada
Virovitice u 2026. godini**

Virovitica, siječanj 2026.

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Specifične zadaće Programa mjera	2
2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA NA TERENU	3
3. SVRHA I CILJ SUZBIJANJA ŠTETNIKA ČIJE JE SUZBIJANJE OD JAVNOZDRAVSTVENE VAŽNOSTI NA PODRUČJU GRADA	4
3.1. Patogeni mikroorganizmi.....	4
3.2. Štetni glodavci	5
4. BAZA PODATAKA O EKOLOŠKIM NIŠAMA I INFESTIRANIM OBJEKTIMA	7
4.1. Prikupljanje podataka	7
4.2. Dopuna osnovne baze podataka	8
5. PROVEDBENI PLAN	9
5.1. Uvjeti za nositelje odobrenja za rad, tj. ovlaštene izvoditelje (zdravstvena ustanova ili druga pravna osoba) koji moraju biti sastavni dio natječajne dokumentacije:.....	9
5.2. Uvjeti za neposredne izvoditelje u nositelju odobrenja za rad:	10
5.3. Dokumentacija i obrasci	11
5.4. Biocidni pripravci	12
5.5. Opseg mjera.....	12
5.6. Preporučeni standardi, količine i način primjene biocidnih pripravaka	12
5.6.1. Provedba deratizacije	12
5.6.2. Korištene meke – standardi.....	14
5.6.3. Provedba dezinfekcije.....	16
5.7. Raspored, dinamika i rokovi provedbe mjera suzbijanja štetnika.....	17
5.7.1. Dezinfekcija.....	17
5.7.2. Deratizacija	17
5.7.3. Termini za provedbu navedenih mjera.....	17
5.8. Mjere opreza tijekom provođenja mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti:.....	Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.
6. OPERATIVNI PLAN.....	18
7. NAČIN PROVOĐENJA EVALUACIJE	19
8. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU TRETMANA	20
9. STRUČNI NADZOR	21

1. UVOD

Na temelju članka 5. stavka 3. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* («Narodne novine» br. 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21) na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije gradonačelnik donosi

Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Općinu.

Nositelj Programa mjera je Grad Virovitice.

Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Općinu donosi se temeljem *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kao mjeru za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (NN 35/07), Pravilnika o načinu provedbe obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (NN 35/07, 76/12) te Programa mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti na području Republike Hrvatske.*

Program mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (arthropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Grad Virovitice donosi se za svaku kalendarsku godinu.

Program predstavlja minimum potrebnih mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Grada s tim da će se na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije doneseni Program moći eventualno proširiti, ukoliko postoji opravdana potreba.

1. 1. Specifične zadaće Programa mjera

Program mjera treba osigurati sljedeće specifične zadaće:

1. bazu podataka s popisom zgrada i površina na kojima se obavlja preventivna i obvezatna preventivna deratizacija s njihovim obilježjima važnim za dugoročno vođenje programa suzbijanja glodavaca u Gradu potrebno je osvježiti novo prikupljenim i novo upisanim podacima;

2. utvrditi stupanj infestacije glodavcima u objektima pod sanitarnim nadzorom, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama u kojima se obavljaju gospodarske djelatnosti i djelatnosti zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te na deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa u stambenim objektima i oko njih, na javnim površinama i u javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti, zatim odrediti prioritete;

3. utvrditi uvjete u okolišu koji pogoduju razvoju i održavanju infestacije te predložiti djelotvorne mjere uklanjanja;

4. provesti deratizaciju svih objekata pod sanitarnim nadzorom navedenim u podtočki 2. na jedinstveni način na čitavom području uz jedinstvenu dokumentaciju koja omogućava izjednačenu registraciju svih infestacija na terenu, kao i pogodnosti za infestaciju u okolišu;

5. osigurati suradnju građana i ponavljanjem deratizacije na poziv tretirati i zabilježiti svaku novu infestaciju;

6. provoditi odgovarajuće praćenje provedbe programa i elektroničko bilježenje prikupljenih podataka s terena te njihovu obradu radi određivanja trenutnog i godišnjeg stupnja infestacije u Gradu;

7. na temelju obrade i analize podataka dobivenih tijekom provedbe programa izraditi do 1. prosinca 2025. Program preventivne i obvezatne preventivne deratizacije Grada Virovitice za sljedeću godinu.

2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA NA TERENU

Preventivnu deratizaciju Grada Virovitice provodi jedan ovlaštenu izvođač sukladno *Programom* utvrđenim rokovima, uz zadovoljavajući obuhvat površina, prostora i objekata svih godina. Stanje na terenu sa označenim ekološkim nišama prikazano je u bazi podataka (elektronski oblik) te u kartografskom prikazu koji se nalaze u Službi za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok.

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije utvrdio je potrebu i javnozdravstvenu važnost suzbijanja štetnika na području Grada u zadanim terminima te za istu dao stručno obrazloženje; obveznu preventivnu deratizaciju potrebno je provoditi u svim jedinicama lokalne samouprave na području županije, jer se u protivnom broj štetnika neće svesti na biološki prihvatljiv minimum, što ugrožava svrhu provođenja mjera te može imati značajan utjecaj na širenje zaraznih bolesti čiji su prenosioci glodavci.

3. SVRHA I CILJ SUZBIJANJA ŠTETNIKA ČIJE JE SUZBIJANJE OD JAVNOZDRAVSTVENE VAŽNOSTI NA PODRUČJU GRADA VIROVITICE

Preventivna i obvezatna preventivna deratizacija na području Općine provodi se radi zaštite pučanstva od zaraznih bolesti prema *Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* (Narodne novine 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, 143/21). Sukladno tom Zakonu sve zaštitne mjere provode se prema godišnjim, srednjoročnim i dugoročnim programima koje donose mjerodavna tijela uprave.

Cilj provedbe Programa mjera je planiranje sustavnih, organiziranih i cjelovitih (integralnih) mjera uništavanja patogenih mikroorganizama te suzbijanja štetnih glodavaca, odnosno kombinaciju preventivnih i kurativnih mjera s konačnim ciljem postizanja smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama i štetnih glodavca uzročnika ili prijenosnika zaraznih bolesti ujednačeno i pravovremeno na području Općine.

Patogeni mikroorganizmi i štetni glodavci čije je planirano, organizirano, pravovremeno i sustavno suzbijanje od javnozdravstvene važnosti za Grad su:

3.1. Patogeni mikroorganizmi

Epidemiološki značaj predstavljaju mikroorganizmi (uključujući bakterije, viruse, gljivice, parazite itd.) koji uzrokuju vrlo široki spektar bolesti od kojih se mnoge mogu spriječiti i/ili suzbiti prekidanjem lanca prijenosa, odnosno dezinfekcijom izvora zaraze ili objekta/medija prijenosa.

Cilj uništavanja patogenih organizama je sprečavanje pojave ili suzbijanje zaraznih bolesti koje uzrokuju patogeni mikroorganizmi, a provodi se uvijek i na svim mjestima gdje postoji rizik od prenošenja istih, tj.:

- tijekom elementarnih nepogoda,
- tijekom izljeva kanalizacije,
- tijekom masovnih skupova,
- tijekom proljevanja ili rasapa infektivnog materijala,
- tijekom zbrinjavanja infektivnog otpada i sl.,

- u svim drugim slučajevima gdje postoji epidemiološka indikacija

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja

- preventivna dezinfekcija radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti
- u slučaju pojave zaraznih bolesti kao obvezatna preventivna dezinfekcija

Preventivne mjere koje se provode radi smanjenja rizika od pojave legionarske bolesti u sredstvima javnoga prijevoza, hotelsko - ugostiteljskim objektima te svim drugim objektima od javne namjene provode se sukladno nalogu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. U slučaju pojave *Legionelle* poduzimaju se zakonom propisane preventivne i protuepidemijske mjere.

3.2. Štetni glodavci

- crni štakor (*Rattus rattus*) Linne
- štakor plodojed (*Rattus rattus* var. *frungivorus*) Linne
- aleksandrijski štakor (*Rattus rattus* var. *alexandrinus*) Geoffr.
- sivi, smeđi ili kanalski ili štakor selac (*Rattus norvegicus*) Berkenhout
- kućni miš (*Mus musculus musculus*) Linne
- kućni miš (*Mus musculus domesticus*) Linne
- drugi štetni glodavci (npr. poljski miš, voluharica) za koje postoji sumnja da prenose zarazne bolesti u objektima

Epidemiološki značaj - osim što su glodavci uzročnici velikih ekonomskih šteta koji uništavaju imovinu i zalihe hrane oni su rezervoar ili prijenosnik čitavog niza bolesti čovjeka kao što su kuga, virusne hemoragijske groznice, hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom, leptospiroza, tularemija, murini tifus, toksoplazmoza, tripanosomijaza, lišmanijaza, salmoneloza, trihinelozna, bolest štakorskog ugriza – Sodoku, bjesnoća itd.

Cilj suzbijanja štetnih glodavaca je uklanjanje rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti, uklanjanja ekonomskih i gospodarskih šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te sprečavanja kontaminacije površina, prostora i objekata iz članka 10. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti.

Vrsta mjere radi ostvarivanja cilja

- preventivna deratizacija kao posebna mjera na površinama, u prostorima i objektima iz članka 10. stavka 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti

U Programu mjera i Provedbenom planu sustavne deratizacije Grada predviđeno je učiniti:

- pregled objekta
- sanitaciju objekta– sprečavanje ulaska glodavaca
- redukciju populacije glodavaca
- nadzor i kontrolu uspješnosti:
 - a. prvu fazu nadzora provode vlasnici, tj. korisnici objekta koji prate i dojavljuju sve bitne promjene vezane uz štetne glodavce i postavljene kutije s mamcima ovlaštenom izvoditelju
 - b. drugu fazu nadzora provodi ovlaštenu izvoditelj redovnim pregledom objekta i okoliša tijekom obavljanja akcije sustavne deratizacije (najmanje 2 puta godišnje).

Programom mjera i Provedbenim planom definirani su okvirni standardi (normativi) postavljanja zatrovanih mamaca u:

- stambenim objektima i okućnicama
- gospodarskim objektima i pripadajućem prostoru
- objektima za proizvodnju, preradu, skladištenje ili prodaju hrane i ugostiteljskim objektima
- objektima javne namjene (npr. bolnice, škole, vrtići i ostalo)
- otvorenim javnim površinama (trgovi, parkovi, otvoreni vodotoci itd.)
- kanalizaciji
- deponiji krutog i organskog otpada bez obzira jesu li organizirani ili divlji.

Količina izloženih zatrovanih mamaca ovisi o utvrđenom stupnju infestacije površine, prostora ili objekta u trenutku provođenja mjere. Zatrovani mamci moraju biti izloženi sukladno standardima propisanim *Pravilnikom o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije*. Sustavna deratizacija Grada provodi se planiranjem blokova koji započinju od središta prema periferiji ili obrnuto sistemom koncentričnih krugova.

4. BAZA PODATAKA O EKOLOŠKIM NIŠAMA I INFESTIRANIM OBJEKTIMA

Vlasnik baze podataka je nositelj Programa mjera

Vlasnik baze podataka odlučuje hoće li baza podataka biti kompjuterizirana i hoće li istu izraditi u organizaciji vlastite ili unajmljene informatičke podrške ili će izradu baze prepustiti Zavodu za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije uz uvjet da Zavodu osigura potrebne podatke za izradu početne baze.

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije mora sudjelovati u izradi početne baze podataka kao stručna podrška.

Baza podataka mora uvijek biti dostupna za korištenje Zavodu za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije radi provedbe stručnog nadzora, analize stanja te ažuriranja podataka. Podaci u bazi podataka se moraju redovito nadopunjavati elektroničkim putem.

Početnu bazu podataka ne može izrađivati ovlašten izvoditelj jer se baza podataka mora iz godine u godinu ažurirati bez obzira koji ovlašten izvoditelj provodi obvezne DDD mjere kao posebne mjere na području Grada.

Podaci za ažuriranje baze podataka dobivaju se sustavnim monitoringom i determinacijom vrsta, procjenama infestacije iz anketa koje se popunjavaju na terenu tijekom provedbe mjera, lociranjem žarišta zbog dojava građana i poziva za provedbu mjera, sustavnim prikupljanjem i analizom podataka itd.

4.1. Prikupljanje podataka

Tijekom provedbe preventivne i obvezatne preventivne deratizacije izvršitelj deratizacije dužan je elektronički prikupljati podatke.

Izvršitelj deratizacije dužan je prikupljati podatke o svakom obavljenom terenskom poslu i voditi evidenciju koja mora osobito sadržavati sljedeće podatke:

- datum provođenja deratizacije,
- gradska četvrt, ulica i kućni broj,
- namjenu objekta (stambeni, nestambeni),
- vrstu objekta i površinu za nestambene objekte,
- prisutnost glodavaca, ako su prisutni vrstu/vrste glodavaca,
- količinu utrošenih meka,
- razlog neprovedene deratizacije.

Izvršitelj deratizacije dužan je prikupljene podatke dostaviti u bazu podataka županijskog Zavoda za javno zdravstvo. Izvršitelji preventivne i obvezatne preventivne deratizacije odgovaraju za istinitost podataka unesenih u sustav i obvezni su osigurati svim terenskim ekipama ispravnu opremu za rad.

Izvršitelji deratizacije će prema naputcima Zavoda prikupljati podatke o svakom obavljenom terenskom poslu, u svakoj akciji, voditi evidenciju te prikupljene podatke dostaviti u bazu podataka. Izvršitelji odgovaraju za istinitost podataka unesenih u sustav.

4.2. Dopuna osnovne baze podataka

Bazu podataka za potrebe Programa mjera odnosno provođenja preventivne i obvezatne preventivne deratizacije svih objekata, otvorenih vodotoka i javnih površina, koje financira Grad, osigurava županijski Zavod za javno zdravstvo u suradnji s ugovornom tvrtkom. Dopunu predmetne baze podataka novim ili neevidentiranim objektima Zavod će osigurati na kraju svake proljetne, ciljane i jesenske akcije temeljem pristiglih podataka od strane ugovorenih izvršitelja obvezatne preventivne deratizacije koju financira Grad.

Ugovorni izvršitelji su dužni do kraja akcije pismeno ili elektronički dostaviti Zavodu za javno zdravstvo Sveti Rok podatke o izvršenim uslugama u objektima obuhvaćenim preventivnom i obvezatnom preventivnom deratizacijom na lokacijama koje nisu evidentirane u bazi podataka kako bi se osiguralo kontinuirano ažuriranje.

5. PROVEDBENI PLAN

Poštujući sve elemente iz usvojenog *Programa mjera i Provedbenog plana* za područje Općine trajno i uspješno suzbijanje štetnika na svim površinama, prostorima i objektima iz članka 10. stavka 1. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* uvijek se obvezno treba provoditi u tri osnovna koraka:

1. faza sustavnog bilježenja svih površina, prostora i objekata u svrhu utvrđivanja početnog stupnja infestacije štetnicima i uvjeta u okolišu koji omogućuju razvoj i razmnožavanje štetnika
2. faza intenzivne provedbe DDD mjera utvrđenih infestacija, ispravljanje nedostataka u sanitaciji i okolišu te provjera postignutih rezultata
3. faza održavanja kako bi se osigurala trajnost postignutih rezultata uz stalan izvid i sustavno praćenje (monitoring) te anketa korisnika DDD mjera radi prosudbe intervencije.

5. 1. Uvjeti za nositelje odobrenja za rad, tj. ovlaštene izvoditelje (zdravstvena ustanova ili druga pravna osoba) koji moraju biti sastavni dio natječajne dokumentacije:

- sukladno *Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* i *Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva*
- dokaz (potvrda) o stručnoj osposobljenosti radnika za rad s kemikalijama, odnosno edukaciji radnika za rad s kemikalijama i položenim tečajevima sukladno *Pravilniku o uvjetima i načinu stjecanja te provjere znanja o zaštiti od opasnih kemikalija* (NN 99/13, 147/21)
- dokaz (potvrda) o stručnom usavršavanju odgovornih osoba za provedbu obveznih DDD mjera i svih neposrednih izvoditelja, odnosno trajnoj edukaciji za izvoditelje obveznih DDD mjera sukladno članku 16. stavku 1. *Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva* (NN 35/07) i Odluci ministra zdravlja o donošenju *Programa edukacije za izvoditelje obveznih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije*,
- udovoljavanje općim uvjetima propisanim Odlukom gradonačelnika o provedbi mjera suzbijanja štetnika.

5. 2. Uvjeti za neposredne izvoditelje u nositelju odobrenja za rad

Odgovorna osoba za provedbu DDD mjera

– doktor medicine ili diplomirani sanitarni inženjer ili diplomirani inženjer biologije ili profesor biologije s položenim tečajem za rad s kemikalijama i programom obvezne »Trajne edukacije za izvoditelje obveznih DDD mjera«

Izvoditelji DDD mjera:

– sanitarni inženjeri, sanitarni tehničari te izvoditelji drugih struka s položenim tečajem za rad s kemikalijama i programom obvezne »Trajne edukacije za izvoditelje obveznih DDD mjera«

Sastav ekipe izvoditelja:

- od dva do pet članova bez obzira o kojoj vrsti mjere se radi
- voditelj svake terenske ekipe mora biti sanitarni inženjer, tj. najmanje sanitarni tehničar s odgovarajućim iskustvom od najmanje 1 godine rada na poslovima DDD-a

Obuhvat površina, prostora i objekata koje ekipa terenskih izvoditelja dnevno može obraditi ovisno o vrsti štetnika koji se suzbija

- kod dezinfekcije broj terenskih ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana određuje se na osnovi obujma površine, vrsti postupka, stupnju infestacije površine patogenim mikroorganizmima i roku izvršenja mjere
- kod suzbijanja štetnih glodavaca jedna terenska ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana dnevno može napraviti 40-100 objekata što ovisi o vrsti objekta (poljoprivredno gospodarstvo ili stambena zgrada ili obiteljska kuća), lokaciji objekta (ruralno ili urbano područje), stupnju infestacije te broju radnih dana propisanih *Programom mjera* i *Provedbenim planom*, tj. roku u kojem se mjera mora izvršiti

Definirani uvjeti za opremu za rad

- kod dezinfekcije količina i vrsta opreme za rad potrebna za provedbu mjere određuje se na temelju površine, vrste postupka, stupnja infestacije površine patogenim mikroorganizmima i roku izvršenja mjere
- kod suzbijanja štetnih glodavaca

– broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvoditelja određuje se na temelju sjedećih mjesta i potrebnom broju neposrednih izvoditelja, tj. članova terenskih ekipa

5. 3. Dokumentacija i obrasci

Obvezna je uspostava jedinstvene dokumentacije koja će omogućiti ujednačenu registraciju svih infestacija na terenu, kao i pogodnosti za infestaciju u okolišu – izrada službenih dokumenta i izvješća, tj. obrazaca sukladno obrascima u prilogu ovoga *Programa* te način i rokovi izvještavanja. Potrebnu dokumentaciju čini **potvrda** o obavljenoj obvezatnoj preventivnoj dezinfekciji, dezinsekciji i deratizaciji koju popunjava svaki izvršitelj obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na stambenim, poslovnim te javnim površinama, kao i površinama i objektima kojima upravljaju komunalna poduzeća, prilikom svake pojedinačne akcije, a koju ovjerava prisutna stranka, odnosno odgovorna osoba te **obavijest** o trovanju miševa i štakora koja se izlaže na javnim mjestima prije početka akcije.

Izvršitelj deratizacije će svim korisnicima usluga na licu mjesta mobilnim pisačem ispisati standardiziranu jedinstvenu **potvrdu** o provedenoj deratizaciji koja mora sadržavati sljedeće podatke:

- naziv tvrtke,
- šifra obavljenog posla,
- datum provođenja deratizacije,
- gradska četvrt, ulica i kućni broj,
- namjenu objekta (stambeni, nestambeni),
- naziv nestambenog objekta,
- vrstu objekta i površinu za nestambene objekte,
- prisutnost glodavaca, ako su prisutni vrstu/vrste glodavaca,
- količinu utrošenih meka,
- razlog neprovedene deratizacije,
- potpis izvršitelja deratizacije,
- potpis korisnika objekta.

Potvrda se izdaje u dva primjerka, jedan zadržava korisnik objekta, a drugi izvršitelj deratizacije.

5. 4. Biocidni pripravci

Izbor aktivne tvari u biocidnim pripravcima mora biti sukladno *Uredbi (EU) br. 528/12 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje i uporabi biocidnih proizvoda.*

5. 5. Opseg mjera

Pravne i fizičke osobe odnosno korisnici stambenih i drugih objekata i javnih površina dužni su dopustiti provedbu deratizacije.

Deratizacija se provodi u:

- objektima za proizvodnju i promet namirnica
- objektima za smještaj i boravak većeg broja ljudi
- objektima zdravstva
- objektima za pružanje medicinskih i higijenskih usluga stanovništvu
- objektima odgojno obrazovnih ustanova
- zajedničkim dijelovima stambenih i poslovnih zgrada s pripadajućim vanjskim okolišem (drvarnice, podrumi, tavani, prostorije za odlaganje smeća i sl.)
- objektima javnog prijevoza putnika
- mjestima za javna kulturna okupljanja ljudi
- sajmovima, tržnicama i veletržnicama
- mjestima za religijska okupljanja
- deponijama otpada, napravama za odlaganje i skupljanje krutog i tekućeg otpada
- parkovima, grobljima i drugim gradskim zelenim površinama
- kanalizacijskim sustavima, kolektorima i energetske kanalima
- otvorenim vodotocima

5. 6. Preporučeni standardi, količine i način primjene biocidnih pripravaka

5.6.1. Provedba deratizacije

Deratizacija se provodi kroz **dvije godišnje akcije** (proljetna i jesenska), uporabom meka pripremljenih od žitarica zatrovanih kumulativnim otrovima uz dodatak atraktanta te parafiniranim i svježim mekama. Kod postavljanja deratizacijskih mamaka na kartonske podloške ili u deratizacijske kutije, potrebno je na njima naznačiti naziv izvođača tretmana, upozorenje da se radi o otrovima, te navesti odgovarajući protuotrov (antidot).

Za obvezatnu preventivnu deratizaciju na području Općine dopuštene su meke koje su propisno registrirane i dopuštene za primjenu u Republici Hrvatskoj rješenjem Ministarstva nadležnog za zdravstvo. U provedbi tretmana deratizacije dopušteni su slijedeći **raticidi**:

- u sustavnoj provedbi deratizacije dopušteni su raticidi i raticidni pripravci industrijske proizvodnje, a na osnovi djelatnih tvari kumatetralila i klorfacinona iz I generacije te difenakuma, brodifakuma i bromadiolona iz II generacije, time da raticidna masa II generacije bude pod nadzorom, nedostupna ljudima i domaćim životinjama, izložena u kutijama ili u kanalizacijskim provodnicima vezana žicom. Kod postavljanja otrova II generacije savjetuje se naknadni nadzor te uklanjanje nepotrošenih ostataka i zbrinjavanje prema propisima o zbrinjavanju štetnih tvari, dok kod izloženih mamaka u kanalizacijskom sustavu nije potrebno uklanjanje jer nastalim fermentacijama dolazi do destrukcije djelatne tvari.

- u slučaju vlastite izrade raticidnog mamka, proizvođač mamka mora imati registriranu proizvodnju zatrovanih mamaca sukladno *Zakonu o kemikalijama* (NN 18/13 115/18, 37/20), te *Pravilniku o uvjetima za obavljanje djelatnosti proizvodnje, stavljanja na tržište i korištenja opasnih kemikalija* (NN 99/13, 157/13, 122/14, 147/21) i registriranu formulaciju sukladno *Zakonu o provedbi uredbe EU br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi stavljanja na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda* (NN 39/13, 47/14, 115/18).

Proizvođači mamaka u cilju zaštite života djelatnika moraju imati potrebnu opremu i moraju biti pod nadzorom inspektora zaštite na radu. U skladu sa dokazanim gubicima rasute meke, posebno na vanjskim površinama u kišno doba, obvezatno je postavljanje krutih raticidnih mamaka na svim javnim ili vlazi dostupnim zatvorenim površinama kako bi se povećala učinkovitost, a smanjio unos otrovnih tvari u čovjekov okoliš.

Obvezatno je voditi evidenciju o shemi postavljanja meka na svim javnim površinama, te ih izlagati na skrovitim mjestima koja nisu lako dostupna kućnim ljubimcima, domaćim životinjama i ljudima. Pri obavljanju deratizacije na svim prostorima u kojima se proizvodi i prometuje namirnicama, otrovni mamci moraju se postavljati u posebno zaštićene, zatvorene i označene kutije, također uz vođenje evidencije o shemi postavljanja kako bi se namirnice zaštitile od slučajnog ili namjernog onečišćenja.

Preventivnu deratizaciju obala vodotoka, parkova i javnih zelenih površina, groblja, kanalizacijskog sustava i deponija smeća, provest će izvršitelji obvezatne preventivne deratizacije domaćinstava sa istog područja.

Deratizacijske metode i postupci moraju se unificirati na području čitave županije. Pri tome treba koristiti jedinstvenu djelatnu tvar, sinkrono izlagati meke kroz dva određena razdoblja, te jedinstveno obraditi cjelokupnu komunalnu infrastrukturu, javne gradske površine i deponije smeća.

U slučaju pojave glodavaca na tretiranim površinama u roku od 6 mjeseci nakon provedenog tretmana, mora se izvršiti ponovna deratizacija na teret Izvođača.

5.6.2. Korištene meke – standardi

Osnovna meka u obvezatnoj preventivnoj deratizaciji koja se koristi u zatvorenim suhim prostorima (sa izuzetkom onih u kojima se proizvode, prometuju ili čuvaju namirnice) može biti pripravljena na biljnom nosaču (pšenični lom). Meka djelatne tvari I i II generacije antikoagulanata može biti pakirana u tanku PVC foliju ili rasuta, a izlaže se u količini od 100g po mjestu postave za I generaciju, odnosno 50g za II generaciju antikoagulantnog otrova. U svrhu deratizacije suterenskih i podrumskih prostorija te ostalih gospodarskih prostora i stambenih objekata izložit će se dvije do tri standardne meke po prostoriji veličine do 50 m², a za veće prostorije dodat će se po jedna standardna meka na svakih 10 m² površine. Kod registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti. Meke će se izlagati na skrovitijim i nepristupačnim mjestima gdje neće biti raznošene različitim aktivnostima ljudi, a što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora.

Za deratizaciju vlažnih podrumskih, odnosno zatvorenih prostora obvezatno se u istoj količini izlaže parafinizirana meka djelatne tvari II generacije antikoagulanata u obliku kocaka ili tableta.

Za deratizaciju prostora u kojima se proizvode, prometuju i skladište namirnice koristi se po mogućnosti više tipova meka različitog sastava hranjive tvari (zavisno o lokalnim sojevima i navikama prehrane iz lokalnih izvora), djelatne tvorbe (I i II generacija antikoagulanata), te oblika (pšenični lom, brikete, pelete i parafinski blokovi). Međutim, obvezatno se sve meke uvijek moraju postavljati u zatvorene deratizacijske kutije koje materijalom od kojeg su izrađene, veličinom i oblikom odgovaraju mjestu postave, svrsi i izboru nazočnih glodavaca.

Preporuča se postava oko 200 g mamka I generacije otrova na 10 m² unutrašnje površine, odnosno oko 25g mamka II generacije te oko objekata raticidna brana od parafiniziranih blokova u krugu od najmanje 200 m od tretiranog objekta, postupkom postavljanja po 3 bloka težine od 100 do 200 g u razmaku od 10 m.

Za deratizaciju javnih površina, trgova i parkova koristi se parafinizirana meka u obliku kocke, odnosno bloka različite težine od 100 do 200 g. U prosjeku koristi se 15 do 20 kg/ha meke II generacije antikoagulanata.

U svrhu preventivne deratizacije dvorišta i okućnica stambenih zgrada izložit će se prosječno 1 000 g po stambenom objektu na indiciranim i skrovitim mjestima, što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja štakora. Kod registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti. Meke u gradskim parkovima i na javnim zelenim površinama

postavljat će se isključivo u dubinu aktivnih rupa, druga nepristupačna mjesta, te u čvrste, zatvorene i učvršćene kutije za meke, sigurno zaštićene od dodira neovlaštenih osoba, djece i životinja, kućnih ljubimaca.

Za deratizaciju kanalizacijskog sustava koristi se kruta raticidna antikoagulantna meka II generacije od 200 odnosno 500 g sukladno presjeku kanalizacijskih otvora (parafinizirani blok), vezan na žicu i položen u svaki drugi, suhi i slabo protočni revizijski otvor kolateralna kanalizacijskog sustava. Ukoliko se naknadnim izvidima zaključi da su pojedini revizijski otvori zbog visoke vlažnosti nepovoljni za izlaganje meka, one se premještaju na drugo povoljnije mjesto.

Za deratizaciju oborinskog kanalizacijskog sustava također se koristi kruta raticidna antikoagulantna meka II generacije (parafinski blok) od 100 do 200 g na pojedinim pogodnim revizijskim otvorima. Isto je naročito potrebno uraditi na oborinskoj kanalizaciji onih urbanih prostora i mjesta gdje nema septičke kanalizacije ili su uočeni tehnički propusti u izvedbi, odnosno uporabi pojedinih dijelova sustava odvodnje.

Za deratizaciju obalnih prostora vodotokova koristi se kruta raticidna antikoagulantna meka II generacije (parafinski blok) od 200 g vezan na žicu i učvršćen na jednoj strani koja onemogućuje odvlačenje meka ili odnošenje od strane životinja, odnosno vjetra i kiše. Za obale vodotokova u koje se izliva kanalizacija postavlja se jedna vezana meka od 200 g na svakih dužinskih 20 m, ili više meka manje težine, u istoj količini, vezanih na žicu. Ukoliko se radi o oborinskim kanalizacijskim ispustima postavlja se jedna vezana meka od 200 g na svakih 50 m. Na mjestima gdje se deratizacija provodi slobodnim izlaganjem parafiniziranih mamaka (pelete, brikete) na indiciranim skrovitim mjestima, kao i u aktivnim štakorskim rupama, izlagat će se prosječno 0,5 kg meke po dužnom metru.

Za deratizaciju deponija smeća moguće je primijeniti I i II generaciju antikoagulanata zavisno od organizacije samog odlagališta, odnosno od činjenice da li ima ili nema pristupa nezaposlenim osobama ili domaćim životinjama. Izlaže se u prosjeku 30 kg po hektaru parafiniziranih meka II generacije u obliku kocaka, blokova, odnosno tableta.

Za deratizaciju obodnica manjih naseljenih mjesta vrši se obrada primjenom antikoagulanata I generacije postavljanjem parafiniziranih mamaka (pelete, brikete, blokovi) u količini od 25 g, u razmacima od 20 m duž cijelog ruba obodnice, sakrivene u rupe ili pukotine na terenu, kako ne bi došle u kontakt sa domaćim životinjama ili kućnim ljubimcima.

5.6.3. Provedba dezinfekcije

Na temelju epidemioloških indikacija i na prijedlog nadležnog doktora medicine specijalista epidemiologije, sukladno članku 49. stavku 1., članku 50. stavku 1. i članku 51. stavku 1. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* nadležni sanitarni inspektor naređuje

obveznu protuepidemijsku dezinfekciju prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a, bolesti COVID - 19 Uzrokovane virusom SARS – CoV–2 i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti

Obvezna protuepidemijska DDD provodi se na površinama, prostorima i objektima iz članka 10. stavka 1. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti*, a obvezna protuepidemijska dezinfekcija i dezinsekcija obuhvaća i oboljele osobe sukladno članku 49. stavku 2. i članku 50. stavku 3. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti*.

Ako Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravске županije nema rješenje ministra nadležnog za zdravstvo o ispunjavanju uvjeta za obavljanje protuepidemijske DDD kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti ili nema dovoljne kapacitete za provedbu obvezne protuepidemijske DDD, na zahtjev ministra nadležnog za zdravstvo te će mjere provesti druge ovlaštene pravne osobe, ali pod nadzorom i prema napatku Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravске županije.

Preporuku za izbor dezinficijensa i način primjene odredit će Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravске županije i prema napatku Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo s obzirom na učinkovitost i neškodljivost.

5. 7. Raspored, dinamika i rokovi provedbe mjera suzbijanja štetnika

5.7.1. Dezinfekcija

– uništavanje patogenih mikroorganizama u izvanrednim situacijama: jednokratno

5.7.2. Deratizacija

– sustavna deratizacija javnih površina: obvezno 2 puta godišnje (proljetna akcija deratizacije provodi se tijekom ožujka, travnja i svibnja, a jesenska akcija deratizacije provodi se tijekom rujna, listopada i studenog). Ukoliko se poštuju svi naputci o suzbijanju štetnih glodavaca smatra se da je jedna akcija deratizacije završena za rok od 6 do 8 mjeseci, nakon čega mora usljediti druga akcija.

– svi drugi objekti iz članka 10. stavka 1. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti*: do prestanka konzumacije zatrovanih mamaca, a najmanje 2 puta godišnje.

5.7.3. Termini za provedbu navedenih mjera

- proljetna akcija *od 01.03. do 31.05. 2026.*

- jesenska akcija *od 01.09. do 30.11. 2026.*

Uz obavljanje tretmana, navedenih *Programom* i *Planom*, Izvršitelji su dužni osigurati interventnu dezinfekciju i deratizaciju na poziv građana u roku od dva dana nakon primitka poziva.

6. OPERATIVNI PLAN

Na osnovi Provedbenog plana ovlaštenu izvoditelj izrađuje Operativni plan, tj. detaljno razrađenu organizaciju i raspored plana rada za svaki dan u tjednu provedbe mjere te u pisanom obliku najkasnije 3 do 7 dana prije početka akcije u idućem tjednu izvješćuje Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije i nositelja Programa mjera.

Nositelj Programa mjera treba tijekom postupka javnog nadmetanja upoznati ovlaštenog izvoditelja sa sadržajem Programa mjera i Provedbenog plana. Program mjera i Provedbeni plan obvezno trebaju biti sastavni dio natječajne dokumentacije, kako bi ovlaštenu DDD izvoditelji mogli dostaviti kvalitetnu ponudu i kako bi mogao planirati detaljno razrađenu organizaciju i raspored plana rada za svaki dan u tjednu provedbe mjere na način i u rokovima utvrđenim Provedbenim planom te kako bi općenito ovlaštenu izvoditelj mogao postupati sukladno zadanim smjernicama za rad.

Organizacija i raspored dnevnog plana rada mora sadržavati logične teritorijalne cjeline po ulicama u općinama ili gradovima propisanih Programom mjera sukladno pravilima struke ovisno o vrsti štetnika koji se suzbija i o kojoj vrsti mjere se radi.

7. NAČIN PROVOĐENJA EVALUACIJE

Utvrđen je način provođenja evaluacije, odnosno prosudbe uspjeha provedenih mjera i ocjena ostvarenja postavljenih ciljeva.

Sukladno članku 41. *Pravilnika o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije* tijekom provedbe stručnog nadzora Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije prikuplja i objedinjava izvješća o provedenim DDD mjerama kao posebnim mjerama u bazu podataka.

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije izrađuje stručno izvješće s podacima o stupnju infestacije, utrošku pesticida i stupnju pridržavanja propisanog programa rada određenog Programom mjera i Provedbenim planom te ga dostavlja gradonačelniku s elementima poboljšanja sanitacije prostora u budućnosti najkasnije u roku od 4 tjedna nakon izvršene mjere. Stručno izvješće mora sadržavati i prijedloge za poboljšanje sanacije površina, prostora ili objekata u budućnosti.

Nakon provedenog stručnog nadzora i prosudbe uspjeha provedene mjere s izvješćem uz predlaganje mjera aktivne preventive i ako je provedenim DDD mjerama postignut željeni učinak smanjenja populacije štetnika, Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije treba za svaku iduću godinu provedbe obveznih DDD mjera kao posebnih mjera uključivati manje pesticida u Program mjera i Provedbeni plan zbog poboljšanja sanitarnih uvjeta u okolišu te smanjivanja sveukupnih emisija štetnih tvari u prirodu.

Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije predlaže gradonačelniku provedbu postupaka sanitacije u okolišu neposredno prije provedbe obveznih DDD mjera kao posebnih mjera radi uspješnosti provedbe.

Najkasnije do 31. prosinca tekuće godine Zavod za javno zdravstvo Svet Virovitičko-podravske županije dostavlja županu popis općina i gradova u županiji koje su omogućile provedbu mjera sukladno članku 24. stavku 2. *Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti* i cjelovito izvješće iz stavka (2) ovoga poglavlja **ukoliko županija financira djelomično ili u cijelosti provedbu mjera na području općine ili grada u županiji** na osnovi Programa mjera i Provedbenog plana donesenog za područje općine ili grada.

8. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU TRETMANA

Financijska sredstva za provođenje navedenih mjera osiguravaju

- jedinica lokalne samouprave za privatne posjede i stanove te objekte u svom vlasništvu
- jedinica lokalne samouprave ili njihova komunalna društva za javne prometne površine i deponije smeća, kanalizacijsku mrežu, trgove i parkove, groblja, te otvorene vodotoke
- trgovačka društva i ustanove za poslovne objekte i pripadajući okoliš koje koriste ili su u njihovom vlasništvu

9. STRUČNI NADZOR

Stručni nadzor nad provođenjem obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, kao i kontrolu učinkovitosti provođenja ovih mjera, provode djelatnici stručnih službi Zavoda za javno zdravstvo, a upravni nadzor Ured državne uprave u Virovitičko-podravskoj županiji putem nadležne Sanitarne inspekcije.

Budući da je provođenje stručnog nadzora nad obvezatnom preventivnom dezinfekcijom, dezinfekcijom i deratizacijom neophodni, zakonom propisani, sastavni dio ovih mjera, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati i financiranje stručnog nadzora kojeg provodi Zavod za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije. Stoga je jedinica lokalne samouprave osim ugovora sa izvođačem, dužna potpisati i ugovor sa Zavodom za javno zdravstvo o provedbi stručnog nadzora.

Virovitica, 26.1.2026.

Klasa: 990-02/26-2/16

Ur.broj: 2189-47-8/88-26-1



Program mjera izradila:
Dunja Rekić, univ.mag.sanit.ing.

Službeni vjesnik Grada Virovitice, izdaje Grad Virovitica, Trg kralja Zvonimira 1
Odgovorni urednik: Maja Kirin, mag. iur.
Grafička obrada i tisak: Grafoprojekt, Virovitica